

Selvitys Lykynlammen hiihtomajan ympäristöstä
vuonna 2017 kerätyistä perhosista

Ali Karhu

2018

Menetelmät

Perhoset on kerätty Lykynlammen hiihtomajan ympäristöstä. Ympäristö on kuivaa mäntykangasta. Aineisto on kerätty yhdellä valorysällä, jossa oli 160 watin sekavalolamppu, 12.5.–19.10.2017 välisenä aikana. Pyydys on koettu viikon välein. Yksi viikon jakso puuttui lampun rikkoutumisen takia.

Tulokset

Perhosia oli yhteensä 204 eri lajia ja 4768 yksilöä. Näissä oli yksi juuriperhonen (ei nykyisin lasketa suurperhosiin), kuusi kehrääjää, kolme kiitäjää, kolme sirppisiipistä, 88 mittaria, yksitoista nirkkoa, yksi villakas, yksi venhokas, yksitoista siilikästä ja 79 lajia yökkösiä.

Kuutäpläkehrääjä (*Cosmotriche lobulina*), 1 yksilö. On melko harvinainen ja paikoittainen, havumetsälaji, toukka elää männyllä. Tämä vuosi oli lajille hyvä.

Syreenikiitäjä (*Sphinx ligustri*), 1 yksilö. On jokseenkin harvinainen ja vähälukuinen laji. On suurikokoisin Suomessa elävä perhonen, siivenkärkiväli voi olla yli kymmenen senttiä. Toukka syö yleensä piha-angervoita, harvoin myös syreeniä.

Metsäkenttämittari (*Xanthorhoe annotinata*), 2 yksilöä. On taantunut eteläisessä Suomessa, Pohjois-Karjalassakin tavataan lähinnä kuusikoissa. Elää mustikalla ja mataralla, omien kokemusteni mukaan harvoin mataralla, sillä sitä ei löytöpaikoilla ole.

Kohokkipikkumittari (*Eupithecia venosata*), 1 yksilö. Harvinainen ja paikoittainen laji, valolle tulee yksittäin, eikä läheskään joka vuosi. Toukka elää nurmikohokin kukissa ja siemenkodissa.

Naavamittari (*Alcis jubatus*), 1 yksilö. On taantunut Etelä-Suomessa, mutta viime vuosina on osoittanut runsastumisen merkkejä. Vuosi 2017 oli lajille hyvä. Toukka elää naavoilla, ja meillä esiintyy yhdessä tai kahdessa vuodessa kehittyneitä perhosia, jotka lentävät eri aikaan. Yksivuotisia ei tavata joka vuosi, ne ovat myöhäisempiä.

Pakkasmittari (*Erannis defoliaria*), 1 yksilö (koiras). Lajin naaraalla ei ole siipiä. Pakkasmittari ei luultavasti elä Joensuun seudulla, vaan koiraat tulevat etelämpää tuulten mukana. Näitä nähdään noin joka toinen vuosi. Etelämpänä toukka voi olla tuholainen, se elää erilaisilla pensailta ja lehtipuilla.

Havununna (*Lymantria monacha*), 64 yksilöä. Laji on yleistynyt nopeasti, tänä vuonna sitä oli erityisen paljon. Se elää havupuiden lisäksi myös mm. mustikalla ja haavalla. Etelä- ja Keski-Euroopassa toukka voi olla tuholainen, ja syödä puut lehdettömiksi.

Etelänkärsäyökkönen (*Herminia tarsicrinalis*), 3 yksilöä. Löytyi Pohjois-Karjalasta vuonna 2008, ja on 2010-luvulla yleistynyt. Tulee valolle ja silloin tällöin syötille. Toukka elää kosteahkoilla paikoilla lakastuvilla lehdillä.

Koruyökkönen (*Elaphria venustula*), 1 yksilö. On harvalukuinen. Löydettiin Iломantsista ja Tohmajärveltä vuonna 2007, 2010-luvun alusta on esiintynyt myös Joensuun seudulla. Toukka elää erilaisten kasvien kukilla.

Kuva 1. Kuutäpläkehrääjä.

Kuva 2. Naavamittari.

Kuva 3. Koruyökkönen.

Kuva 4. Havununna.

Liite 1. Lykynlammelta havaitut perhoset (yksilöä).

<i>Hepialus fusconebulosus</i>	Juuriperhonen	9
<i>Poecilocampa populi</i>	Hallakehrääjä	30
<i>Trichiura crataegi</i>	Orapihlajakehrääjä	1
<i>Lasiocampa quercus</i>	Tammikehrääjä	1
<i>Macrothylacia rubi</i>	Heinähukka	1
<i>Dendrolimus pini</i>	Mäntykehrääjä	1
<i>Cosmotriche lobulina</i>	Kuutäpläkehrääjä	1
<i>Laothoe populi</i>	Poppelikiitäjä	4
<i>Sphinx ligustri</i>	Sireenikiitäjä	1
<i>Sphinx pinastri</i>	Mäntykiitäjä	3
<i>Thyatira batis</i>	Vadelmavillaselkä	1
<i>Tethea or</i>	Harmovillaselkä	2
<i>Drepana falcataria</i>	Täpläsirppisiipi	2
<i>Geometra papilionaria</i>	Isomittari	53
<i>Jodis lactearia</i>	Koivulehtomittari	4
<i>Jodis putata</i>	Mustikkalehtomittari	5
<i>Scopula immorata</i>	Viirulehtimittari	1
<i>Scopula incanata</i>	Harmolehtimittari	1
<i>Scopula ternata</i>	Mustikkalehtimittari	12
<i>Scopula floslactata</i>	Maitolehtimittari	17
<i>Idaea sylvestraria</i>	Olkikulmumittari	1
<i>Idaea biselata</i>	Tupsukulmumittari	14
<i>Idaea aversata</i>	Mutkakulmumittari	3
<i>Idaea straminata</i>	Kaarikulmumittari	3
<i>Scotopteryx chenopodiata</i>	Pihamittari	14
<i>Ochyria quadrifasiata</i>	Juovakenttämittari	2
<i>Xanthorhoe fluctuata</i>	Laikkukenttämittari	1
<i>Xanthorhoe annotinata</i>	Metsäkenttämittari	2
<i>Xanthorhoe montanata</i>	Mäkikenttämittari	14
<i>Xanthorhoe spadicearia</i>	Kirjokenttämittari	1
<i>Spargania luctuata</i>	Surumittari	3
<i>Ecliptopera silaceata</i>	Horsmamittari	1
<i>Eulithis prunata</i>	Puistomittari	4
<i>Eulithis testata</i>	Elomittari	8
<i>Eulithis populata</i>	Mustikkamittari	508
<i>Dysstroma citratum</i>	Syysvarpumittari	381
<i>Dysstroma truncatum</i>	Kesävarpumittari	2
<i>Dysstroma latefasciatum</i>	Laikkuvarpumittari	5
<i>Chloroclysta miata</i>	Vihervarpumittari	1
<i>Thera firmata</i>	Mäntyneulasmittari	3
<i>Thera obeliscata</i>	Havuneulasmittari	19
<i>Electrophaes corylata</i>	Kirjomittari	3
<i>Hydriomena furcata</i>	Varpukudosmittari	135
<i>Hydriomena impluviata</i>	Leppäkudosmittari	2
<i>Hydriomena ruberata</i>	Pajukudosmittari	4
<i>Operophtera brumata</i>	Hallamittari	3
<i>Epirrita autumnata</i>	Tunturimittari	110

<i>Euchoeca nebulata</i>	Tahramittari	1
<i>Hydrelia sylvata</i>	Savuleppämittari	2
<i>Hydrelia flammeolaria</i>	Ruosteleväpämittari	3
<i>Mesotype didymata</i>	Täplänauhämittari	45
<i>Mesotype parallelolineata</i>	Tasanauhämittari	4
<i>Perizoma alchemillatum</i>	Pillikemittari	10
<i>Perizoma blandiatum</i>	Ahonauhämittari	4
<i>Perizoma albulatum</i>	Laukkumittari	12
<i>Martania taeniata</i>	Ruskonauhämittari	1
<i>Eupithecia plumbeolata</i>	Maitikkapikkumittari	1
<i>Eupithecia venosata</i>	Kohokkipikkumittari	1
<i>Eupithecia intricata</i>	Vyöpikkumittari	3
<i>Eupithecia satyrata</i>	Harmopikkumittari	14
<i>Eupithecia absinthiata</i>	Mykeröpikkumittari	8
<i>Eupithecia goossensiata</i>	Kangaspikkumittari	1
<i>Eupithecia vulgata</i>	Kulmapikkumittari	3
<i>Eupithecia denotata</i>	Kellopikkumittari	2
<i>Eupithecia subfuscata</i>	Mattapikkumittari	1
<i>Eupithecia icterata</i>	Kärsämöpikkumittari	2
<i>Eupithecia succenturiata</i>	Lautumapikkumittari	1
<i>Eupithecia nanata</i>	Kanervapikkumittari	3
<i>Eupithecia pusillata</i>	Katajapikkumittari	135
<i>Eupithecia lanceata</i>	Toukopikkumittari	1
<i>Pasiphila chloerata</i>	Tuomivähämittari	1
<i>Pasiphila debiliata</i>	Mustikkavähämittari	106
<i>Carsia sororiata</i>	Rämeokamittari	4
<i>Aplocera praeformata</i>	Iso-okamittari	1
<i>Lomaspilis marginata</i>	Reunustäplämittari	1
<i>Lomographa temerata</i>	Pistetuumimittari	1
<i>Cabera pusaria</i>	Leppävalkomittari	17
<i>Cabera exanthemata</i>	Pajuvalkomittari	9
<i>Selenia dentaria</i>	Kakskuumittari	12
<i>Selenia tetralunaria</i>	Nelikumittari	3
<i>Odontopera bidentata</i>	Hammasmittari	29
<i>Crocallis elinguarina</i>	Petomittari	61
<i>Opisthograptis luteolata</i>	Keltamittari	1
<i>Plagodis pulveraria</i>	Ruostemittari	6
<i>Cepphis advenaria</i>	Pisamamittari	5
<i>Epione repandaria</i>	Pajukäärömittari	3
<i>Epione vespertaria</i>	Haapakäärömittari	11
<i>Hylaea fasciaria</i>	Havumittari	40
<i>Macaria liturata</i>	Mäntykaarimittari	1
<i>Macaria wauaria</i>	Herukkamittari	12
<i>Macaria brunneata</i>	Viitamittari	1449
<i>Chiasmia clathrata</i>	Ruutumittari	1
<i>Gnophos obfuscatus</i>	Isorengasmittari	1
<i>Charissa obscurata</i>	Hammasrengasmittari	1
<i>Angerona prunaria</i>	Luumumittari	9

<i>Bupalus piniarius</i>	Mäntymittari	9
<i>Arichanna melanaria</i>	Suomittari	21
<i>Alcis repandatus</i>	Aaltoharmomittari	110
<i>Alcis jubatus</i>	Naavamittari	1
<i>Hypomecis roboraria</i>	Jättiharmomittari	84
<i>Hypomecis punctinalis</i>	Rengasharmomittari	3
<i>Cleora cinctaria</i>	Kevätharmomittari	2
<i>Paradarisa consonaria</i>	Laikkuharmomittari	3
<i>Ectropis crepuscularia</i>	Täpläharmomittari	5
<i>Erannis defoliaria</i>	Pakkasmittari	1
<i>Clostera pigra</i>	Pikkupystyperä	2
<i>Notodonta torva</i>	Harmaanirkko	1
<i>Notodonta ziczac</i>	Pajunirkko	1
<i>Pterostoma palpinum</i>	Kärsänirkko	3
<i>Ptilodon capucinus</i>	Nyhäsiipi	8
<i>Pheosia gnoma</i>	Koivuposliinikas	24
<i>Pheosia tremula</i>	Haapaposliinikas	7
<i>Lymantria monacha</i>	Havununna	64
<i>Nola aerugula</i>	Rämevenhokas	1
<i>Miltochrista miniata</i>	Ruususiipi	34
<i>Cybosia mesomella</i>	Koisasiipi	17
<i>Pelosia muscerda</i>	Pistesiiipi	3
<i>Eilema griseolum</i>	Tuhkakeltasiipi	2
<i>Eilema lutarellum</i>	Pikkukeltasiipi	11
<i>Eilema complanum</i>	Lyjykeltasiipi	2
<i>Eilema depressum</i>	Nahkakeltasiipi	10
<i>Eilema lurideolum</i>	Harmokeltasiipi	24
<i>Coscinia cribraria</i>	Nummisiilikäs	4
<i>Diacrisia sannio</i>	Karhusiilikäs	18
<i>Spilosoma luteum</i>	Ilvessiilikäs	9
<i>Herminia tarsipennalis</i>	Viirukärsäyökkönen	2
<i>Herminia tarsicrinalis</i>	Etelänkärsäyökkönen	3
<i>Herminia grisealis</i>	Kiilakärsäyökkönen	1
<i>Rivula sericealis</i>	Puroyökkönen	41
<i>Hypenodes humidalis</i>	Koiyökkönen	9
<i>Schrankia costaestrigalis</i>	Koisayökkönen	9
<i>Hypena proboscidalis</i>	Isonokkayökkönen	16
<i>Hypena crassalis</i>	Lähdeyökkönen	1
<i>Parascotia fuliginaria</i>	Sieniyökkönen	2
<i>Catocala fraxini</i>	Siniritariyökkönen	4
<i>Laspeyria flexula</i>	Sirppiyökkönen	1
<i>Lygephila pastinum</i>	Hakasvirnayökkönen	3
<i>Protodeltote pygarga</i>	Vyökiiltöyökkönen	19
<i>Diachrysia chrysis</i>	Vyömessinkiyökkönen	1
<i>Diachrysia tutti</i>	Poikkimessinkiyökkönen	1
<i>Plusia putnami</i>	Pikkutinayökkönen	1
<i>Autographa pulchrina</i>	Kirjovaskiyökkönen	2
<i>Autographa buraetica</i>	Loimuvaskiyökkönen	1

<i>Autographa excelsa</i>	Idänpronssiyökkönen	5
<i>Syngrapha interrogationis</i>	Kysymysmerkkiiyökkönen	13
<i>Colocasia coryli</i>	Pähkinäyökkönen	1
<i>Moma alpium</i>	Harjuyökkönen	1
<i>Acronicta psi</i>	Nuoliyökkönen	1
<i>Acronicta megacephala</i>	Haapayökkönen	1
<i>Acronicta strigosa</i>	Tuomiyökkönen	1
<i>Acronicta rumicis</i>	Pilkkuiltayökkönen	4
<i>Amphipyra perflua</i>	Suruyökkönen	3
<i>Allophyes oxyacanthae</i>	Orapihlajayökkönen	14
<i>Elaphria venustula</i>	Koruyökkönen	1
<i>Hoplodrina blanda</i>	Harmosänkiyökkönen	1
<i>Athetis pallustris</i>	Kätköyökkönen	22
<i>Rusina ferruginea</i>	Varjoyökkönen	75
<i>Hyppa rectilinea</i>	Runkoyökkönen	2
<i>Parastichtis suspecta</i>	Usvayökkönen	6
<i>Enargia paleacea</i>	Kulmayökkönen	6
<i>Cosmia trapezina</i>	Keltapetoyökkönen	10
<i>Xanthia togata</i>	Huppukeltayökkönen	8
<i>Agrochola lota</i>	Harmaa mäkiyökkönen	1
<i>Conistra vaccinii</i>	Puolukkapiiloyökkönen	10
<i>Lithophane consocia</i>	Tumma puuyökkönen	1
<i>Lithomoia solidaginis</i>	Vaippayökkönen	11
<i>Mniotype adusta</i>	Suviruskoyökkönen	1
<i>Mniotype satura</i>	Syysruskoyökkönen	28
<i>Apamea crenata</i>	Kirjolahoyökkönen	4
<i>Apamea lateritia</i>	Repoyökkönen	5
<i>Apamea rubrirena</i>	Sysijuuriyökkönen	1
<i>Apamea unanimitis</i>	Kosteikkojuuriyökkönen	2
<i>Apamea scolopacina</i>	Hentojuuriyökkönen	10
<i>Mesoligia literosa</i>	Punakorsiyökkönen	1
<i>Mesapamea secalis</i>	Valkotähkäyökkönen	8
<i>Amphipoea oculea</i>	Kaunosekoyökkönen	3
<i>Amphipoea fucosa</i>	Kalvassekoyökkönen	12
<i>Amphipoea lucens</i>	Suosekoyökkönen	1
<i>Crypsedra gemmea</i>	Kirjokallioyökkönen	1
<i>Chortodes fluxus</i>	Liinahämy-yökkönen	5
<i>Lacanobia thalassina</i>	Pensastarhayökkönen	3
<i>Polia bombycina</i>	Punakehnyökkönen	16
<i>Polia nebulosa</i>	Sumukehnyökkönen	2
<i>Mythimna conigera</i>	Kulmaolkiyökkönen	1
<i>Mythimna impura</i>	Samea olkiyökkönen	3
<i>Tholera decimalis</i>	Verkkoeloyökkönen	8
<i>Cerapteryx graminis</i>	Niitty-yökkönen	12
<i>Orthosia gothica</i>	Tunnusraityökkönen	23
<i>Diarsia mendica</i>	Suvimaayökkönen	18
<i>Diarsia dahlii</i>	Elomaayökkönen	65
<i>Diarsia brunnea</i>	Ruskomaayökkönen	46

<i>Noctua pronuba</i>	Iso morsiusyökkönen	2
<i>Lycophotia porphyrea</i>	Kanervamaayökkönen	33
<i>Eurois occultus</i>	Iso maayökkönen	17
<i>Graphiphora augur</i>	Noitayökkönen	1
<i>Xestia speciosa</i>	Kirjoharmoyökkönen	10
<i>Xestia alpicola</i>	Puneharmoyökkönen	88
<i>Xestia triangulum</i>	Kolmioruuniyökkönen	1
<i>Xestia baja</i>	Pilkkuruuniyökkönen	17
<i>Cerastis rubricosa</i>	Sinikevätyökkönen	8
<i>Anaplectoides prasinus</i>	Sammalmaayökkönen	5
<i>Protolampra sobrina</i>	Kehnämaayökkönen	67
<i>Euxoa nigricans</i>	Pikimaayökkönen	1
<i>Agrotis vestigialis</i>	Kiilamaayökkönen	2